

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.09.2005, sp. zn. 4 Tz 134/2005, ECLI:CZ:NS:2005:4.TZ.134.2005.1

Číslo: 56/2006

Právní věta: Stížnost pro porušení zákona nelze podat proti témuž rozhodnutí ohledně stejného obviněného opakovaně, byť by se tak stalo proti jiným výrokům a na podkladě jiných důvodů, než byly uvedeny v původní stížnosti. Není rozhodné, že v původním řízení o stížnosti pro porušení zákona nemohl Nejvyšší soud o nově vytýkaných vadách rozhodnout vzhledem ke své vázanosti obsahem původní stížnosti pro porušení zákona (§ 267 odst. 3 tr. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.09.2005

Spisová značka: 4 Tz 134/2005

Číslo rozhodnutí: 56

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení o stížnosti pro porušení zákona

Předpisy: § 266 odst. 1 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl stížnost pro porušení zákona, kterou podal ve prospěch obviněných ministr spravedlnosti České republiky proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2004, sp. zn. 13 To 91/2004.

Z o d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 25. 9. 2003, sp. zn. 1 T 8/2003, byl obviněný J. Č. uznán vinným trestným činem nedovoleného ozbrojování podle ustanovení § 185 odst. 2 písm. a), b), odst. 3 písm. b) tr. zák. a byl podle téhož zákonného ustanovení odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 2 roků se zařazením pro výkon uloženého trestu do věznice s dozorem. Skutku se dopustil tím, že v přesně nezjištěný den od prosince roku 2001 do ledna roku 2002 v R. obdržel od obviněného J. J. nejméně 6 ks granátů RG F1, které jsou klasifikovány jako zbraň hromadně účinná, a střelivo, a to nejméně 2240 ks nábojů do samopalů vz. 43 ráže 7,62 x 39, nejméně 2000 ks nábojů do pistole vz. 52 ráže 7,62-PI, nejméně 2.400 ks kulometných nábojů různých druhů a nejméně 50 ks revolverových nábojů, které předal dalším osobám.

Týmž rozsudkem byl obviněný T. D.-J. uznán vinným trestným činem nedovoleného ozbrojování podle ustanovení § 185 odst. 2 písm. a), b), odst. 3 písm. b) tr. zák. a byl podle téhož zákonného ustanovení

odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 2 roků se zařazením pro výkon uloženého trestu do věznice s dozorem. Skutku se dopustil tím, že v přesně nezjištěný den od léta roku 2001 do jara roku 2002 v P. obdržel od obviněného J. J. nejméně 36 ks granátů RG F1, které jsou klasifikovány jako zbraň hromadně účinná, a střelivo, a to nejméně 1500 ks nábojů ráže 7,62 x 25 PI, nejméně 1120 ks samopalových nábojů vz. 43 a nejméně 3000 ks malorážkových nábojů, 40 ks nábojů do signální pistole ráže 26,5 mm.

Na základě odvolání obviněných i státního zástupce Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 4. 2004, sp. zn. 13 To 91/2004, podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek ohledně obou obviněných částečně zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. při nezměněném výroku o vině je odsoudil podle § 185 odst. 3 tr. zák. k nepodmíněným trestům odnětí svobody v trvání 3 roků, pro jejichž výkon je podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařadil do věznice s dozorem.

Proti výše citovanému rozsudku Krajského soudu v Praze podal ministr spravedlnosti podle § 266 odst. 1 tr. ř. stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněných J. Č. a T. D.-J. Porušení zákona v neprospěch obviněných ministr spravedlnosti spatřuje v nerespektování ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. ve vztahu k ustanovením § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a § 185 odst. 2 písm. a), b), odst. 3 písm. b) tr. zák.

V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona stěžovatel nejprve sám konstatuje, že ve prospěch obou obviněných tento mimořádný opravný prostředek do stejného rozsudku Krajského soudu v Praze v minulosti již jedenkrát podal a Nejvyšší soud jej zamítl, jako nedůvodný. Konkrétně pokud jde o obviněného J. Č., stalo se tak usnesením ze dne 7. 12. 2005, sp. zn. [4 Tz 206/2004](#), (ve skutečnosti to bylo usnesením ze dne 18. 1. 2005, sp. zn. [4 Tz 198/2004](#)) a v případě obviněného T. D.-J. usnesením ze dne 18. 1. 2005, sp. zn. [4 Tz 206/2004](#). Nejvyšší soud u obou obviněných uvedl, že skutečnosti, které byly ve stížnosti pro porušení zákona uváděny jako skutečnosti nové (změna výpovědi J. J. v pořadu televize Nova, „Na vlastní oči“), jsou důvodem k podání návrhu na obnovu řízení, nikoli důvodem ke stížnosti pro porušení zákona.

Ministr spravedlnosti na podporu nové stížnosti pro porušení zákona zdůraznil, že v daném případě byly obě předchozí stížnosti pro porušení zákona zaměřeny do hodnocení důkazů v rozporu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř. a v rozporu se zásadou formální logiky a především bylo poukazováno i na skutečnosti další, které vyšly najevo po pravomocném skončení věci, tedy po vyhlášení rozsudku Krajským soudem v Praze. Stížnosti pro porušení zákona nebyly zaměřeny do postupu policejního orgánu, konkrétně Vojenské policie, kterou byl vyslýchán obviněný J. J. v přípravném řízení.

Stěžovatel k tomuto uvádí, že oba obvinění jsou usvědčováni výpovědí svého bývalého spoluobviněného J. J. Obviněný J. J. dne 10. 3. 2005 v řízení o povolení obnovy, své původní výpovědi změnil a stran prvotních výpovědí uvádí nátlak ze strany Vojenské policie.

Z obsahu vyšetřovacího spisu, kde je zadokumentován postup před zahájením trestního stíhání, vyplývá, že obviněný J. J. poprvé ve věci vypovídal na protokol o podání vysvětlení, obsah podání vysvětlení zůstával shodný s obsahem jeho později učiněných výpovědí.

Obviněný J. J. byl dne 3. 6. 2002 v 01,54 hod. předveden Vojenskou policií a vyzván k podání vysvětlení ve věci nedovoleného ozbrojování a zpronevěry granátů, tedy byl omezen na osobní svobodě.

O důvodnosti předvedení obviněného J. J. lze vyslovit pochybnosti, odmítl-li obviněný J. J. vyhovět výzvě k podání vysvětlení a musel-li být k podání vysvětlení předveden, měl by existovat úřední záznam, který spis neobsahuje.

Obviněný J. J. byl Vojenskou policií vytěžován v době od 01.54 hod. do 03.57 hod. Jedná se o

nepřípustný noční výslech.

Obviněný J. J. byl dne 3. 6. 2002 v 06.35 hod. předán Vojenskou policií vyšetřovateli Policie České republiky (viz protokol o výslechu obviněného). Z uvedeného je zřejmé, že obviněný J. J. byl Vojenskou policií zajištěn, ovšem důvod zajištění není znám - není úřední záznam. Nepochybné je, že byl omezen na osobní svobodě.

V době po zahájení trestního stíhání byl obviněný J. J. opakovaně vytěžován Vojenskou policií ve věci, pro kterou je stíhán, viz shodná čísla jednacích úředních záznamů o podání vysvětlení ze dne 3. 6. 2002 a dalších úředních záznamů Vojenské policie. Vytěžování bylo uskutečněno ve dnech 21. 6. 2002, 4. 7. 2002, 15. 7. 2002, 17. 7. 2002. Nabízí se závěr, že pokračovala iniciativa Vojenské policie, která tak nejspíše připomínala obviněnému J. J. svou existenci a udržovala jeho výpověď ve stavu, jak ji učinil dne 3. 6. 2002. Jiný závěr o aktivitě orgánů Vojenské policie učinit nelze, neboť není možné tímto způsobem vytěžovat obviněného ve věci, pro kterou je trestně stíhán.

Je otázkou, zda orgány Vojenské policie měly právo obviněného J. J. vytěžovat za situace, kdy jim bylo známo, o jaký trestný čin se jedná a kdo je jeho pachatelem. Ač podle záznamu o zahájení úkonů trestního řízení se jedná o neznámého pachatele, Vojenská policie nejpozději před zahájením vytěžení obviněného J. J. pachatele znala, viz označení věci, které se podání vysvětlení týká - nedovolené ozbrojování, zpronevěra granátů F1 - pprap. J. J. Znalost osoby pachatele a možnost popisu skutku umožňuje, aby bylo rozhodnuto o zahájení trestního stíhání, tedy orgány Vojenské policie v momentě, kdy jim toto bylo známo, měly věc předat vyšetřovateli Policie České republiky a mohly být nadále činné pouze podle § 161 odst. 6 tr. ř.

Tato citovaná problematika nebyla v původní stížnosti pro porušení zákona zmiňována, a proto se jí Nejvyšší soud nezabýval s ohledem na ustanovení § 267 odst. 3 tr. ř.

Tímto postupem Vojenské policie se nezabýval ani soud I. a II. stupně, ač tyto skutečnosti mají význam pro posouzení regulérnosti výpovědí obviněného J. J. a možnosti jejich použití jako jediného usvědčujícího důkazu. Tímto postupem soudů obou stupňů tak podle ministra spravedlnosti došlo k porušení zákona v neprospěch obviněných.

V závěru stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vytykané porušení zákona vyslovil, podle § 269 odst. 2 tr. ř. aby zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Praze, včetně obsahově navazujících rozhodnutí, která by touto změnou pozbyla podkladu a dále navrhl aby bylo postupováno podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud se při projednání podané stížnosti pro porušení zákona předně zabýval otázkou, zda je přípustná podle ustanovení § 266 odst. 1 tr. ř. a násl. a dospěl k následujícím závěrům.

V prvé řadě je třeba zdůraznit, že stížnost pro porušení zákona je mimořádným opravným prostředkem a je průlomem do právní moci rozhodnutí.

Podle § 266 odst. 1 tr. ř. věta druhá není proti rozhodnutí Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona přípustná, nestanoví-li zákon jinak.

Z tohoto ustanovení je též třeba dovodit, že stížností pro porušení zákona nelze napadnout již před tím tímto mimořádným opravným prostředkem napadené pravomocné rozhodnutí, s výjimkou té jeho části, která se týkala jiné osoby, než původní stížnost pro porušení zákona, a vyjma případu, kdy původní stížnost pro porušení zákona proti tomuto rozhodnutí byla účinně vzata zpět. (Srovnej R 13/2001-I).

V projednávaném případě obviněných J. Č. a T. D.-J. ministr spravedlnosti již v minulosti rozsudek

Krajského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2004, sp. zn. 13 To 91/2004, vydaný ve věci vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 1 T 8/2003, stížnostmi pro porušení zákona napadl a o těchto mimořádných opravných prostředcích bylo Nejvyšším soudem rozhodnuto tak, že je jako nedůvodné podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.

Nově podanou stížnost pro porušení zákona do téhož rozhodnutí týchž obviněných nelze připustit ani z toho důvodu, že namítaná problematika nebyla podle ministra spravedlnosti v původních stížnostech pro porušení zákona zmiňována.

Podle § 267 odst. 2 tr. ř. podanou a ve lhůtě uvedené v § 266a odst. 1 tr. ř. též odůvodněnou stížnost pro porušení zákona již nelze v průběhu řízení před Nejvyšším soudem měnit.

Z toho nepochybně vyplývá, že jedenkrát podanou a odůvodněnou stížnost pro porušení zákona nelze po uplynutí zákonné lhůty měnit, co do rozsahu i obsahu uplatněných důvodů. Tím méně pak lze připustit, aby v téže věci, do stejného rozhodnutí, ohledně týchž osob, mohla být vícekrát podána stížnost pro porušení zákona, byť pokaždé z jiných důvodů.

Pokud by taková praxe byla přípuštěna, mohla by u některých subjektů trestního řízení evokovat myšlenku na možnost opětovného podání i jiného typu opravného prostředku do stejného rozhodnutí soudu nebo státního zástupce týkajícího se týchž osob, např. dovolání, odvolání či stížnosti. To by bezprecedentním způsobem ohrozilo věrohodnost a stabilitu soudních rozhodnutí, ale i rozhodnutí ostatních orgánů činných v trestním řízení.

Jestliže je podle platné zákonné úpravy ministr spravedlnosti jedinou osobou oprávněnou podat k Nejvyššímu soudu stížnost pro porušení zákona proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce (viz § 266 odst. 1 tr. ř.), měl by zároveň před jejím podáním bedlivě uvážit úplnost rozsahu i obsahu důvodů, kterými bude v rámci odůvodnění tohoto mimořádného opravného prostředku argumentovat a namítat nezákonnost napadeného rozhodnutí, případně vadnost postupu řízení. V opačném případě může s ohledem na rozsah přezkumné povinnosti Nejvyššího soudu (viz § 267 odst. 3, 4, 5 tr. ř.) dojít k situaci, že stížností pro porušení zákona nenamítnutá vada napadeného rozhodnutí, event. předchozího řízení, nebude moci být rozhodovací pravomocí Nejvyššího soudu vyslovena a tím méně v rámci dalšího postupu napravena.

Tím ovšem senát Nejvyššího soudu nechce automaticky naznačit, že se v projednávané věci obviněných J. Č. a T. D.-J. jedná právě o takový případ. V této souvislosti lze pouze na okraj a nad rámec toho, co bylo konstatováno dříve uvést, že pokud obviněný J. J. v řízení o povolení obnovy odvolal svoji původní usvědčující výpověď a tuto změnu vysvětlil tím, že byl činen nátlak na jeho osobu ze strany Vojenské policie, zůstává na posouzení soudu, který návrh na povolení obnovy řízení projednává, aby se touto okolností zabýval, posoudil její věrohodnost a učinil závěr, zda se v případě nové výpovědi obviněného jedná o novou skutečnost, která může opodstatnit povolení obnovy řízení a zrušení původního odsuzujícího rozsudku ve vztahu k osobám, jichž se tato nová skutečnost dotýká.

Dále je třeba zmínit, že to, co je obsaženo v nově podané stížnosti pro porušení zákona, lze označit za sumu v podstatě procesně technických údajů (kdo, kdy, kde, koho vyslyšal), které v podobě, v jaké se nacházejí v trestním spisu, ve vztahu k dalším stadiím trestního stíhání v této věci a k jeho konečnému výsledku nic podstatného neprokazují. Spojovat pak tyto údaje s tím, co obviněný J. J. prohlásil později po pravomocném skončení trestního stíhání, případně v rámci řízení o povolení obnovy, v žádném případě nelze, neboť se jedná o tzv. „nova“, k nimž v řízení o stížnosti pro porušení zákona nelze přihlížet. V tomto řízení se při posuzování věci postupuje podle skutkového i právního stavu platného v době, kdy bylo přezkoumávané rozhodnutí učiněno, popř. kdy bylo konáno řízení, jež mu předcházelo (ex tunc). (K tomu srovnej Sb. rozh. tr. R 2/1996).

Na základě výše uvedených závěrů Nejvyšší soud předmětnou stížnost pro porušení zákona zamítl podle § 268 odst. 1 písm. a) tr. ř., jako nepřípustně podanou.